

Warszawa, 15-10-2026 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Anna Błaszczak-Banasiak

KMPT.023.1.2026.MI

Pan
Czesław Mroczek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z 13 sierpnia 2026 r. (znak: DP-WL.0231.8.2026)
w sprawie prac nad **projektem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (projekt z dnia 5 czerwca 2026 r., nr w wykazie prac: 1329)**, uprzejmie informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich podtrzymuje zgłoszone w piśmie z dnia 22 czerwca 2026 r. uwagi. Przedstawione przez Ministerstwo wyjaśnienia nie usuwają zastrzeżeń dotyczących fakultatywnego charakteru niektórych rozwiązań oraz pominięcia dostępu osób zatrzymanych do aktywności na świeżym powietrzu.

Prowadzone prace legislacyjne stwarzają możliwość **kompleksowego uregulowania zagadnień istotnych dla ochrony praw osób pozbawionych wolności**. Utrzymywanie zidentyfikowanych luk w standardach detencji **zwiększa**

prawdopodobieństwo naruszenia zakazu tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, któremu państwo powinno zapobiegać, zgodnie z prewencyjnym celem Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur¹. Ocena proponowanych zmian nie może zatem ograniczać się do możliwości ich sfinansowania w ramach dotychczasowego budżetu Policji.

Szczególne zaniepokojenie budzi odmowa uregulowania kwestii placów spacerowych przy pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (PdOZ). Jest to problem systemowy, od wielu lat sygnalizowany polskim władzom przez Europejski Komitet do Spraw Zapobiegania Torturom (CPT), m.in. po wizytach w latach 2009, 2013, 2017 i 2022². Komitet zaleca zapewnienie osobom zatrzymanym przez Policję przez okres co najmniej 24 godzin, codziennej aktywności na świeżym powietrzu.

Zaniepokojenie brakiem placów spacerowych w PdOZ zgłosił również Podkomitet ONZ ds. Prewencji Tortur (SPT), który w raporcie z wizyty w Polsce w 2018 r. zalecił władzom zapewnienie wszystkim osobom zatrzymanym przez Policję możliwości spędzania czasu poza celami, w tym ćwiczeń i dostępu do świeżego powietrza, przez co najmniej jedną godzinę dziennie³.

W tym kontekście **argument, że obowiązujące przepisy nie przewidują placów spacerowych, nie może uzasadniać odstępstwa od ich wprowadzenia: właśnie usunięciu takiej luki powinny służyć prace nowelizacyjne.** Również wskazanie, że pobyt w PdOZ ma przeważnie krótkotrwały charakter, nie odnosi się do sytuacji osób pozostających w izolacji przez dobę lub dłużej. Wieloletni brak realizacji zaleceń CPT i SPT wymaga podjęcia konkretnych działań, a nie kolejnego odroczenia decyzji legislacyjnej.

Dostrzegam wskazane przez Ministerstwo uwarunkowania bezpieczeństwa, kadrowe i infrastrukturalne. Nie stanowią one jednak wystarczającej podstawy do całkowitego pominięcia omawianej kwestii. Zasadne byłoby ustanowienie w przepisach **docelowego standardu dostępu do świeżego powietrza oraz**

¹ Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192).

² Zob. raporty CPT z wizyt w Polsce w 2009 r. (CPT/Inf (2011) 20, p. 37), 2013 r. (CPT/Inf (2014) 21, p. 34), 2017 r. (CPT/Inf (2018) 39, p. 33), 2022 r. (CPT/Inf (2024) 10, p. 22).

³ Zob. raport SPT z wizyty w Polsce w 2018 r., CAT/OP/POL/ROSP/1, p. 66-67.

przyjęcie realnego, etapowego planu jego wdrożenia, obejmującego ocenę możliwości adaptacji istniejących obiektów, odpowiednie rozwiązania zabezpieczające i wskazanie niezbędnych nakładów. W razie obiektywnych ograniczeń lokalowych należy rozważyć także rozwiązania organizacyjne zapewniające realizację tego standardu.

Podtrzymuję również uwagi dotyczące obowiązkowego wyposażenia policyjnych miejsc detencji w urządzenia służące do tłumaczenia mowy i oświetlenie nocne, także w pokojach przejściowych. Możliwość przekazania przez zatrzymanego zrozumiałej informacji o potrzebach, w tym o stanie zdrowia, oraz zapewnienie odpowiednich warunków odpoczynku stanowią ważne gwarancje prewencyjne. Dopuszczenie tych rozwiązań wyłącznie jako fakultatywnych, bez terminów i mechanizmów wdrożenia, nie daje gwarancji ich upowszechnienia w rozsądnym czasie. Sześciogodzinny dopuszczalny pobyt w pokoju przejściowym nie wyklucza konieczności odpoczynku w porze nocnej.

Konieczność pozyskania dodatkowych środków finansowych nie powinna sama w sobie przesądzać o rezygnacji z rozwiązań służących ochronie godności i bezpieczeństwa osób pozbawionych wolności. Przeciwnie, rozpoznanie rzeczywistych kosztów, ustalenie priorytetów i zapewnienie finansowania powinny stanowić element procesu wdrażania odpowiednich standardów. Takie podejście pozwala godzić wymogi ochrony praw człowieka z potrzebą ciągłości funkcjonowania jednostek Policji.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się o ponowne rozważenie zgłoszonych postulatów na dalszym etapie prac legislacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem uregulowania dostępu osób zatrzymanych do świeżego powietrza i aktywności fizycznej. W przypadku uznania, że pełne wdrożenie postulowanych rozwiązań wymaga czasu, proszę o przedstawienie planowanych działań, harmonogramu oraz sposobu zapewnienia niezbędnych środków finansowych.

Z poważaniem

Anna Błaszczak-Banasiak

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/